

Rigtig solidaritet og fællesskab kræver handling

Tale af Olaf Christensen, Tillidsmand - Trykkompagniet, ved 1. maj mod krise, krig og reaktion på Den røde Plads i Fælledparken

1. maj er for mange en rigtig festdag, hvor der i talerne vil lyde store ord om solidaritet og fællesskab. Der vil blive talt rigtig meget om velfærd, men spørgsmålet er, om det er en solidarisk velfærd der tales om.

Fagbevægelsens fællesskab skulle gerne være for alle, og være her, vi altid kunne regne med den støtte og solidaritet, der tales så meget om, som når man f.eks. blev ramt af arbejdsløshed. Fagbevægelsen har desværre gennem de sidste 30 år svigtet gruppen af arbejdsløse, som har fået ringere og ringere vilkår, og det må i dag være svært at føle sig en del af den solidaritet og fællesskab, der vil blive snakket om i dag.

Rigtig mange mennesker oplever i denne tid at få stukket en fyreseddel i hånden.

Dette sker ofte i stakkevis og hvis årsagen ikke tilskrives den finansielle krise, så bruges krisen i hvert fald som en undskyldning af virksomhederne, til det de kalder, at skulle ruste sig til, at kunne stå op imod den globale økonomiske situation

Jeg selv kommer fra den grafiske branche, hvor vi årevis har været gennem den ene nedskæring efter den anden. Derfor kender vi også til, hvor let det er for en virksomhed, at skaffe sig af med sine ansatte.

Danmark er et af de lande i Europa, hvor det er billigst og hurtigst at fyre medarbejdere. Det er man sørgeligt nok stolt af, både regering og fagbevægelsen har i årevis skamrost den danske model, og Claus Hjort Frederiksen kan næsten ikke få armene ned igen, når han omtale det fleksible arbejdsmarked, som flexicurity modellen. Hvor det mobile arbejdsmarked ofte forsvares med den gode dagpengeunderstøttelse.

Fagbevægelsen har desværre igennem mange år bare set til, når dagpengene til stadighed skrumper mere og mere, samtidig med at reglerne og kontrollen overfor de arbejdsløse strammes.

I løbet af de sidste 30 år er dagpengenes dækning blevet 25 % mindre værd, og det er i en tid, hvor noget så basalt som ens boligudgifter er steget eksplosivt. Hvor en arbejder i snit i 1980 fik en dækning på ca. 75 % er han nu nede på 50 %.

Understøttelsen er nu så ringe, at det blevet mere og mere almindeligt, at folk udover sin A-kasse tegner private forsikringer for at kunne klare sine udgifter.

For mange er det at miste sit arbejde da også vejen til en økonomisk deroute, og dette udnytter de virksomheder, som har en stærk interesse i at have en kompetent arbejdsstyrke stående til rådighed. Her presses folk på arbejdsdeling, og derved kan lønmodtageren selv betale for elendigheden i virksomheden.

De fleste forestiller sig, at man igennem sit medlemskab af en fagforening og dens A-kasse har sikret sig, for at få kunne hjælp i de værste situationer i ens arbejdsliv. Og for mange er arbejdsløshed den værste krise.

For 30 år siden var det at komme i sin A-kasse, også lig med at komme i sin fagforening, og der var hjælp og hente, hvis man fik problemer med systemet.

Der var fagforeninger, hvor fri kontingent var naturligt ved arbejdsløshed, sågar supplementunderstøttelse, betalt af de arbejdende kollegaer. Dette skal man ikke forvente at finde i dag

De fleste fagforeninger ser i dag A-kassen som en ren forsikringsordning, som helst skal gøres så billigt som muligt, så der kan konkurreres med de gule A-kasser

Dette betyder desværre, at de fleste oplever bare at blive et nummer i køen, når de henvender sig i A-kassen. Her opfattes sagsbehandleren mere som systemets forlængede arm, der som en bedre skrankepave tordner med paragraffer og direktiver. Og der hvor folk kunne og burde få hjælp og service, kontrolleres og trues de nu med tab af dagpenge. Tit lyder ordene: sådan er reglerne og dem har administrerer vi bare. Sådan ser det måske ud, hvis man sidder på sagsbehandlerens plads.

Men fagbevægelsen skulle for lang tid siden sagt fra. I stedet for at stille medarbejdere til rådighed for systemet og den borgerlige regering. Skulle forringelserne på dagpengesystemet fra dag et, være mødt med modkrav overfor det fleksible arbejdsmarked. Fra start skulle fagbevægelsen have været parat til at være solidarisk med de arbejdsløse og kæmpe for deres rettigheder.

Dagpengesystemet har udviklet sig til et kæmpe uhyre for den arbejdsløse, hvor der bruges uhyggeligt megen tid på kontrol og samtaler. Det er som den arbejdsløse er under stadig anklage, og hvor der hele tiden tvivles på, om folk nu reelt er arbejdsløse, og det ikke bare er af ond vilje, for at rage nogle dagpenge til sig.

De arbejdsløse mødes med regler om jobsøgning og meget andet, som er så groteske, at det nærmest må kaldes sygeligt.

Hvis vedkommende skulle finde på noget så fornuftigt at ville uddanne sig, har systemet også midler til at modarbejde det, så det kan begrænses.

Hvis man så er så formastelig, at man ikke hurtigt nok får fundet sig et andet arbejde, kan den arbejdsløse inden vedkommende smides på kontanthjælp, sendes i aktivering, men selvfølgelig ikke til en løn, som er det normale for jobbet.

Ældre kollegaer, der efter 40 år på arbejdsmarkedet bliver arbejdsløse, har fået forringet sine økonomiske muligheder for at gå efterløn. Her prøver politikerne at bilde os ind, at arbejdsmarked ikke kan undvære det grå guld, og mange nedslidte kollegaer bliver derfor nødt til, at tage en ekstra runde i arbejdsløshedskarrusellen til man runder de 62 år.

Det er fuldstændigt urimeligt, at det er vore fyrede kollegaer, der skal betale prisen for virksomhedernes dårlige ledelse. Milliarder kastes efter banker, hvor uduelige direktører belønnes med beløb, vi andre vil være årtier om at tjene.

Virksomheder og politikere kræver vækstpakker på ufattelige summer, samtidig med at den ene bonus efter den anden udbetales, når erhvervslivets ledere skiftes ud.

Det er på tide, at vi i fagbevægelsen siger stop, og begynder at tale de arbejdsløses sag.

Fagbevægelsen må derfor kræve overfor en kommende ny regering:

At dagpengenes værdi skal genoprettes.

At forringelserne på efterlønnen fjernes.

At den meningsløse aktivering fjernes.

At man på dagpenge har ret til selvvalgt uddannelse.

Fagbevægelsen bør mande sig op i de kommende overenskomstforhandlinger og stille krav til det fleksible arbejdsmarked.

Det bør være hovedkrav overfor arbejdsgiverne:

At der ved fyringer, betales vores kollegaer en ordentlig aftrædelsesordning, således at den enkelte har mulighed for at omstille sig i den økonomiske nedgang.

At virksomhederne i langt højere grad skal betale for den efteruddannelse og anden uddannelse, som den fyrede måtte ønske.

Sådanne krav vil være værd at strejke for.

Som sagt vil der i dag blive talt meget om solidaritet og fællesskab, og ordene vil være smukke, men skåltaler har vi hørt alt for ofte.

Rigtig solidaritet og fællesskab kræver handling.

Det var ordene, ha' en god 1. maj.

Netavisen 3. maj 2009

